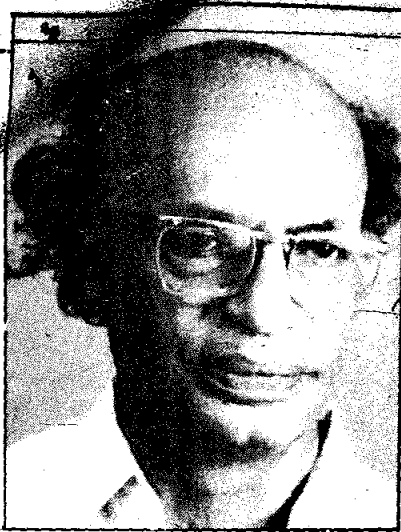

എം. കൃഷ്ണൻനായർ

സാഹിത്യവാദപഥം

പലപ്പ്രതിത്തിന്റെ ദൃഷ്ടിവിഷയകമായ സാധിനം തികച്ചും ക്ഷണികമാണ്. രണ്ടോ മൂന്നോ ആഴ്ചകൾക്കുമുമ്പ് പ്രിയപ്പെട്ട വായനക്കാർ കണ്ട ഏതു ചലച്ചിത്രത്തിന്റെ കഥ പോലും അവരുടെ ഓർമ്മയിൽനിന്ന് ഓടിപ്പോയിരിക്കും. നാടകത്തിന്റെ സ്മിതി അതല്ല. കുറെക്കാലംകൂടി അതിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ സ്മരണയിൽ തങ്ങിനില്ക്കും. ചലച്ചിത്രം നിഴലായതുകൊണ്ട് അതിന്റെ ഓരോ ഭാഗവും നിഴൽപോലെ അവി്യക്തമായിരിക്കും. നിഴൽ പോലെ പെട്ടെന്ന് അപ്രത്യക്ഷമാവുകയും ചെയ്യും. റേഡിയോ, ടെലിവിഷൻ ഇവയിൽനിന്നു ശബ്ദമുയരുന്നുണ്ട്. പക്ഷേ രണ്ടുപകരണങ്ങളിൽനിന്നും ഉണ്ടാകുന്ന ശബ്ദത്തിനു ക്ഷണഭംഗുരതയാണുള്ളത്. പ്രഭാഷണമോ എന്ന ചോദ്യം ഇവിടെ ഇരിക്കാം. പ്രഭാഷണങ്ങൾ താത്ക്കാലികമായി ശ്രോതാക്കളെ ചലനം കൊള്ളിക്കാറുണ്ടെങ്കിലും അതിന്റെ ഫലപ്രാപ്തിക്കും ക്ഷണികതയേയുള്ളൂ. അച്ചടിച്ച വാക്കിന് ഒരുകാലത്തു ശക്തിയുണ്ടായിരുന്നു. ഇന്നാകട്ടെ ആ ശക്തിയും നശിച്ചിരിക്കുന്നു. ആളുകൾ അവ വായിക്കുന്നില്ല. നോക്കുന്നതു പോലുമില്ല. സ്വന്തം അനുഭവത്തെ ആസ്പദമാക്കി പറയുകയാണു ഞാൻ. ദിവസവും നാലുമലയാളം പത്രങ്ങളും (കേരളകൗമുദി, മലയാള മനോരമ, മാതൃഭൂമി, മാധ്യമം) 'ഇൻഡിപ്പൻഡൻ്റ്' എന്ന ഇംഗ്ലീഷ് പത്രവും എന്റെ വീട്ടിലെത്തുന്നു. പക്ഷേ ക്ഷമയോടുകൂടി ഒരു ഖണ്ഡികപോലും വായിക്കാൻ എനിക്കാവുന്നില്ല. 'നോൺ എൻറിറ്റികൾ'—ക്ഷുദ്രവ്യക്തികൾ—അച്ചുക്കുടത്തിന്റെ അടിമർദ്ദപീഡയിലൂടെ ഭീമാകാരമാർന്നു വെണ്മയാർന്ന കടലാസ്സിൽ വന്നുനില്ക്കുന്നു. അവരുടെ 'പ്ലാറ്റിറ്റുഡുകൾ'—അതിസാധാരണങ്ങളായ മുഷിപ്പൻ പ്രസ്താവങ്ങൾ—ചിന്താരത്നങ്ങളെന്ന മട്ടിൽ 'വെണ്ടയ്ക്ക്'യിൽ പ്രത്യക്ഷങ്ങളാകുന്നു. ഒരു പത്രത്തിൽ വരുന്നതിനു കടകവിരുദ്ധമായി മറ്റൊരു പത്രത്തിൽ വാർത്ത വരുന്നു. ആ രണ്ടു വാർത്തകൾക്കും വിരുദ്ധമായി മൂന്നാമത്തെ പത്രത്തിൽ അതേ വാർത്ത. ഒരു സ്ഥാനാർത്ഥി അവിടെ നില്ക്കുന്നു, ഇവിടെ നില്ക്കുന്നു എന്നു രണ്ടു പത്രങ്ങൾ; ഒരിടത്തും നില്ക്കുന്നില്ലെന്നു മൂന്നാമത്തെ പത്രം. ഇവയൊക്കെ വായ്ക്കാൻ നമ്മൾ ആകുലാവസ്ഥയിലാകാം. മനസ്സിന്റെ

സമനില തെറ്റും. ഇങ്ങനെ ഭാരതത്തിലെ ഓരോ പൗരനും ദയനീയാവസ്ഥയിലാണ് ഇപ്പോൾ. ഒരേ അഭിപ്രായം ഒരിടത്തുമില്ല. ധൈര്യം കണ്ടുവെച്ച വിഭിന്നതകൾ കാണിച്ച് ഇതു നന്മ, ഇതു തിന്മ എന്ന് ആരും ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു തരുന്നില്ല. ശരിയേത് തെറ്റേത് എന്ന് ആർക്കും വ്യവച്ഛേദിക്കാനാവുന്നില്ല. ഒരുതരം 'political tyranny'—രാഷ്ട്രവ്യവഹാരത്തെ സ്ഥാപിച്ച് നിഷ്ഠൂരത—ഭാരതത്തിലാകെ കാണുന്നു. മഹാനായ ഇർമ്മൻ സാഹിത്യകാരൻ ബ്രഹ്മ് ഓർക്കൽ പറഞ്ഞു, ഇനങ്ങൾക്കു സർക്കാരിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന വിശ്വാസം നഷ്ടപ്പെട്ടതുകൊണ്ട് സർക്കാർ ഇനങ്ങളെ പിരിച്ചുവിട്ട് വേറെ ഇനങ്ങളെ തിരഞ്ഞെടുക്കണമെന്ന്. അതു വായിച്ചിട്ടു വേറൊരു കവി എഴുതി:— ഈ ഭൂമി ഇനങ്ങൾക്ക് എന്തെന്നില്ലാത്ത കഷ്ടപ്പാടുകൾ നല്കിയതുകൊണ്ട് ഇതിന്റെ അധികാരികൾ ഈ ഗോളത്തെ ഉറക്കിക്കിടത്തിയിട്ടു മറ്റൊരു ഗോളത്തെ ദത്തെടുക്കണം. ഭൂമിയെ നിദ്രാധീനമാക്കുമ്പോൾ ഞാൻ ഉറങ്ങാനല്ല, മരിക്കാൻ പോലും തയ്യാറാണ്. എന്റെ വായനക്കാർ എന്തു പറയുന്നു?

എം.കെ. സാനു

മുകളിൽ ആവിഷ്കരിച്ച ആശയങ്ങൾക്കു സാംഗത്യം എല്ലാക്കാലത്തുമുണ്ടായിരുന്നു എന്നതിനു തെളിവാണ് വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പു ഫ്രാഡിറ്റും ഐൻസ്റ്റൈനും തമ്മിലുണ്ടായ കത്തിടപാടുകൾ. അവയിൽ ഐൻസ്റ്റൈൻ ഫ്രാഡിറ്റിന് എഴുതിയ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു കത്ത് പ്രഫെസർ എം.കെ. സാനു ഭാഷാന്തരീകരണം ചെയ്തു കൃത്യം വാരികയിൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു. ലോകംകണ്ട ശാന്തിയുതൽ സുപ്രധാനമായ ഐൻസ്റ്റൈന്റെ മനുഷ്യസ്നേഹം ആ കത്തിൽ പ്രതിഫലിക്കുന്നുണ്ട്.

ഐൻസ്റ്റൈനോടു മറ്റൊരു പ്രധാനമായ വ്യക്തി ചോദിച്ച അദ്ദേഹത്തിന്റെ 'റിപ്പേറ്റിവിറ്റി' സ്ഥിരതയും ഫ്രാഡിറ്റിന്റെ മാനസികാപഗ്രഥനസ്ഥിരതയും ഒരുമിച്ചുചേർന്നു വികസിക്കുകയല്ലേയെന്ന്. ഐൻസ്റ്റൈൻ അപ്പോൾ മറുപടി പറഞ്ഞില്ല. കുറെക്കഴിഞ്ഞ് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു:— "You are quite right. I endorse your Holism." പക്ഷേ ഫ്രാഡിറ്റിന് മനുഷ്യന്റെ നന്മയിൽ വിശ്വാസമുണ്ടായിരുന്നില്ല. അദ്ദേഹം

അച്ചടിച്ച വാക്കിന് ഒരു കാലത്ത് ശക്തിയുണ്ടായിരുന്നു. ഇന്നാകട്ടെ ആ ശക്തിയും നശിച്ചിരിക്കുന്നു. ആളുകൾ അവ വായിക്കുന്നില്ല, നോക്കുന്നതു പോലുമില്ല.

എം.കെ. സാങ്കു

ഐൻസ്റ്റൈൻ എഴുതി: "The upshot of these observations, as bearing on the subject in hand, is that there is no likelihood of our being able to suppress humanity's aggressive tendencies." (Ronald W. Clark എഴുതിയ Einstein എന്ന പുസ്തകം നോക്കുക.) മനുഷ്യന്റെ ആക്രമണോത്സുകതയെ അടിച്ചമർത്താൻ വഴിയില്ല എന്നാണ് ഫ്രാഡിറ്റ് കരുതിയത്. നമ്മുടെ ഇന്നത്തെ ആകുലാവസ്ഥ ഫ്രാഡിറ്റ് റ്റൈം യും ഐൻസ്റ്റൈൻ റ്റൈം യും കാലയളവിലെ ആകുലാവസ്ഥയെക്കാൾ ആയിരം മടങ്ങ്, പതിനായിരം മടങ്ങ് കൂടുതലാണ്.

എം. രാഘവൻ

അന്തരീക്ഷത്തിലെ ദുർഗ്ഗഹർമ്മ്യങ്ങളെ തകർക്കുകയും അവയെ വീണ്ടും നിർമ്മിക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയും ആ ശ്രമത്തിൽ പരാജയപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരാളെ ശ്രീ. എം. രാഘവൻ ദേവപ്പെട്ട രീതിയിൽ ചിത്രീകരിച്ചിട്ടുണ്ട് മുത്തമ്മ എന്ന കഥയിൽ (കുങ്കുമം). അയാൾ മദാമ്മയെ വിവാഹം കഴിച്ച മലയാളിയാണ്. അവൾ മരിച്ചു. ആ മരണത്തിൽ ദുഃഖിച്ചു നാട്ടിലെത്തുമ്പോൾ സഹോദരപുത്രി മാത്രമേ ആശ്വാസമരുളാനുള്ളൂ. തികഞ്ഞ യാഥാസ്ഥിതികനാണ് അയാൾ. കുമാരനാശാൻ തൊട്ട് ചങ്ങമ്പുഴ വരെയുള്ള കവികളെ മാത്രമേ അയാളറിയൂ. കടമ്മനിട്ടയെ കേട്ടിട്ടില്ല. (നവീനതയെ തള്ളിപ്പറയുന്ന എന്നെപ്പോലുള്ളവർക്കു കഥാകാരൻ കൊടുക്കുന്ന അടിയുമാകാമിത്). ധൈര്യമാർജ്ജിതനായി യത്നിച്ചിട്ട് വീണ്ടും തകർന്നടിയുകയും ഉറക്കെ ഉറക്കിയ ശരണം പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന പ്രായം കൂടിയ അനേകമാളുകളുടെ പ്രതിനിധിയായി രാഘവൻ ആലേഖനം ചെയ്യുന്ന ഈ ഹതഭാഗ്യനെ കണ്ട് ചെറിയ വല്ലായ്മയിലേക്ക് വീഴാൻ എനിക്കു കഴിഞ്ഞു എന്നതിലാണ് ഇതിന്റെ സവിശേഷതയുള്ളത്.

ഭിഷഗ്വരന്മാർക്കു രോഗിയെയോ രോഗിണിയെയോ പരിശോധിക്കണമെങ്കിൽ അയാൾ/അവൾ വസ്ത്രങ്ങൾ അഴിക്കേണ്ടിവരും. ചിലർ അത്രകണ്ട് ആവശ്യകതയില്ലാതെ സമ്പൂർണ്ണമായ അനാവരണം നടത്തിയെന്നു വരും. മറ്റു ചിലർ വേണ്ടിടത്തൊളം മാത്രം. ആവശ്യകതയ്ക്ക് അതീതമായി നമ്മുടെ കഥാകാരൻ രോഗിയുടെ മനസ്സ് അനാവരണം ചെയ്യുന്നില്ല എന്നത് ആശ്വാസപ്രദമത്രേ.

★ ★ ★

"ശ്രാവുകളിൽനിന്നു ഞാൻ തെന്നിമാറി. കടുവകളെ ഞാൻ കൊന്നു. എന്തെ കടിച്ചു തിന്നതു കിടക്കമുട്ടകൾ മാത്രം"—ബ്രഹ്മർദ്ദ.

ചിരിച്ചുകൊണ്ടുകരയുന്നു

പാകിസ്ഥാൻ പ്രധാനമന്ത്രിയായിരുന്ന ബേനസീർ ഭൂട്ടോ അവരുടെ അച്ഛനെ വധിച്ച സ്ഥലം കണ്ട് കരയുന്ന പടം ഞാൻ പത്രങ്ങളിൽ കണ്ടു. നമ്മുടെ രാജ്യത്തെയും നമ്മളെയും നിന്ദിച്ചവരാണ് ശ്രീമതിയെങ്കിലും അവരുടെ ദുഃഖം കണ്ട് എന്റെ മിഴികൾ നനഞ്ഞു. ബേനസീർ കൈലാസ് കൊണ്ടു മുഖത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗം മറയ്ക്കുന്നുണ്ട്. എന്തിനാണ് ആ മറയ്ക്കൽ? കരച്ചിൽ മുഖം വിരുപമാക്കും. ആ വൈരുദ്ധ്യം മറ്റുള്ളവർ കണ്ടാൽ, കരയുന്ന

ആളിന്റെ അന്തസ്സിന് ഇടിവുതട്ടും. അവരെക്കുറിച്ച് നേരത്തെയുണ്ടായിരുന്ന ബഹുമാനത്തിനും ലോപം വരും. അതിനു കടന്ന വിലാപം മുഖത്തിനു വൈകൃതം വരുത്തുന്നതുപോലെ അതിരുകടന്ന ചിരിയും അതുളവാക്കും. അതിനാലാണ് ചിലർ ചിരിക്കുമ്പോഴും കൈലേസടുത്തു മുഖം മറയ്ക്കുന്നത്. ഇതെഴുമ്പോൾ എന്റെ വീട്ടിൽ ആരുമില്ല. എനിക്ക് ഉറക്കെ ചിരിക്കാം; ഉറക്കെക്കരയാം. എങ്കിലും എന്റെ മുൻവശത്തിരിക്കുന്ന അലമാരയിൽ ശരീരമാകെ പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്ന കണ്ണാടിയിട്ടുണ്ട്. അതിൽ ഞാൻ പ്രതിഫലിക്കുമല്ലോ. അതുകൊണ്ട് കുങ്കുമം വാരികയിൽ ശ്രീ. ടി.ഇ. വിജയവാരിയർ എഴുതിയ 'പഴയ ഒരു മോഹം' എന്ന കാവ്യം വായിച്ച് ഞാൻ ചിരിക്കുകയും കരയുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടെങ്കിലും മുഖം രണ്ടു കൈകൊണ്ടു മറയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

"നാല്പതു കഴിഞ്ഞില്ല രക്തത്തിൽ കൊളുപ്പോളായ് ബീപ്പിയായ്, ഷുഗറായ്, അൾസറായ്, പൈൽസായ്

എണ്ണപാടില്ല തെല്ലും മധുരം തീരെ പറ്റാ വർണ്ണമായ് മുളകുപ്പും പുളിയും സ്മിരം പഥ്യം"

എന്നുതുടങ്ങി ഏതാണ്ടതുപോലെ ജുഗുപ്സാ വഹമായി അവസാനിക്കുന്ന ഈ കവിത വായിച്ചാൽ ചിരിക്കാതിരിക്കുന്നതെങ്ങനെ? മലയാളകവിതയെ ഇങ്ങനെ വസ്ത്രാക്ഷേപം ചെയ്യുന്നതുകണ്ടാൽ കരയാതിരിക്കുന്നതെങ്ങനെ? പ്രസിദ്ധമായ ആ തമിഴ് പാട്ടില്ലേ? "ചിലർ അഴുവാർ, ചിലർ ചിരിപ്പാർ നാൻ അഴുതുകൊണ്ടേ ചിരിക്കിന്റേൻ" (തമിഴൊക്കെ സ്വന്തം). ഇതു തന്നെയാണ് എന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ അവസ്ഥ.

ചോദ്യം, ഉത്തരം

"വൈലോപ്പിള്ളിയെ മഹാകവിയെന്നു വിളിക്കുന്നതു ശരിയല്ലേ?"

"മഹത് എന്ന ശബ്ദത്തിന്റെ അർത്ഥം പള്ളിക്കപ്പെടുന്നത് എന്നാണ്. വിസ്താരമുള്ളത് എന്നും അർത്ഥം. വൈലോപ്പിള്ളി സ്ഥൂഢയരാൽ പള്ളിക്കപ്പെടുന്നു. എത്രയോ കാവ്യഗന്ധങ്ങൾ അദ്ദേഹം എഴുതി. അതുകൊണ്ടു വിസ്താരമുള്ളതാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാവ്യലോകം. സംശയം കൂടാതെ മഹാകവിയെന്നു വിളിച്ചുകൊള്ളു. പിന്നെ ഏറ്റവും വലിയ കളളം ആളുകൾ ആവർത്തിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നാൽ അത് ഏറ്റവും വലിയ സത്യമായിത്തീരും."

"ഉറക്കമുണ്ടോ നിങ്ങൾക്ക്?"

"ഉത്തരം പറയാൻ പ്രയാസമുണ്ട്. കിടന്നാൽ ഉറക്കം വരില്ല. ഉറങ്ങിയാൽ എഴുന്നേല്ക്കാനും വയ്യ. ഒരിക്കൽ ഇ. ശങ്കരക്കുറുപ്പ് എനിക്കെഴുതി: "ക്ഷമിക്കാം. എല്ലാം ക്ഷമയായിത്തീരുന്ന കാലം വരുന്നല്ലോ". നിങ്ങളുടെ ഇത്തരം അപമാനകരങ്ങളായ ചോദ്യങ്ങൾ കേൾക്കാതിരിക്കത്തക്കവിധത്തിൽ എനിക്കു ശാശ്വതനിദ്ര വരാനായി."

"പരിഹാസം ഏതു മാനസികനിലയുടെ സന്തതിയാണ്?"

"ബുദ്ധിശക്തി കുറഞ്ഞവർ പരിഹസിക്കുന്നു". "നിങ്ങൾ വല്ലാതെ വേദനയനുഭവിച്ച സന്ദർഭം

അതിനു കടന്ന വിലാപം മുഖത്തിനു വൈകൃതം വരുത്തുന്നതുപോലെ അതിനു കടന്ന ചിരിയും അതുളവാക്കും. അതിനാലാണ് ചിലർ ചിരിക്കുമ്പോഴും കൈലേസടുത്തു മുഖം മറയ്ക്കുന്നത്.

“...ആണോ?”
 “ഉണ്ട്. ഞാൻ തിരുവനന്തപുരത്തെ എസ്.എം. വി.സ്കൂളിൽ പഠിക്കുമ്പോൾ പണമില്ലാതെ പലപ്പോഴും ഉച്ചയ്ക്ക് ഊണു കഴിക്കാതെ കളാസ് റൂമിൽത്തന്നെയിരുന്നിട്ടുണ്ട്. അപ്പോൾ വീട്ടിൽപ്പോയി ഊണു കഴിഞ്ഞു വരുന്ന എന്റെ ഒരു സ്നേഹിതൻ ‘അമ്മ നല്ല സാമ്പാറുണ്ടാക്കി വെച്ചിരുന്നു. മണം നോക്കൂ’ എന്നു പറഞ്ഞു കൈ എന്റെ മുകിനോട് അടുപ്പിക്കുമായിരുന്നു. അതൊരു മഹാദ്വേഷം. സങ്കീർണ്ണങ്ങളായ ഓഫീസ് ഫൈലുകൾ അനായാസമായി കൈകാര്യം ചെയ്തിരുന്ന ധിഷണാശാലിയായ എന്റെ മകൻ മരിച്ചതിനാൽ എന്റെ ഒരു സുഹൃത്ത് തന്റെ തിരുമുണ്ടനായ പൂത്രനെ ശുപാർശകൊണ്ട് ഉന്നതസ്ഥാനത്ത് കയറ്റിയതിനുശേഷം അയാളുടെ ബുദ്ധിസാമർത്ഥ്യത്തെക്കുറിച്ച് വാതോരാതെ എനോടു സംസാരിച്ചപ്പോൾ മറ്റൊരു മഹാദ്വേഷത്തിനു ഞാൻ വിധേയനായി.”

“കോളേജിലെ പ്രഫെസർമാരാണ് യഥാർത്ഥത്തിൽ പണ്ഡിതന്മാരെന്നു പറക്കെ ഒരഭിപ്രായമുള്ളത് ശരിയാണോ?”

“ശരിയല്ല. ഐ.ജി.മുരയ ശ്രീ. എൻ. കൃഷ്ണൻനായർ, ശ്രീ.പി.ജെ. ജോസഫ്, ഡി.ജി.പി.യായിരുന്ന ശ്രീ. എം.കെ. ജോസഫ് ഇവർക്കു സാഹിത്യത്തിലുള്ള അവഗാഹം പല പ്രഫെസർമാർക്കുമില്ല. ഐ.ജി.യായ ശ്രീ. ആർ.പി.സി. നായർ തത്ത്വചിന്തയെക്കുറിച്ച് പാണ്ഡിത്യത്തോടുകൂടി എനോടു സംസാരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ചീഫ് സെക്രട്ടറിയായിരുന്ന ശ്രീ.എസ്. അനന്തകൃഷ്ണനോടൊരുമിച്ച് അടുത്തകാലത്ത് ഞാനൊരു സമ്മേളനത്തിനു പോയി. ഭാരതീയ തത്ത്വചിന്തയെക്കുറിച്ചും ദേശഭാഗവതത്തെക്കുറിച്ചും അനന്തകൃഷ്ണൻ സംസ്കൃതശ്ലോകങ്ങൾ ചൊല്ലി പ്രസംഗിക്കുന്നത് കേട്ടു ഞാൻ അദ്ഭുതപ്പെട്ടു. പ്രഗല്ഭനായ ഡോക്ടർ എന്നു മാത്രം ഞാൻ കരുതിയിരുന്ന ശ്രീ. ശിവരാജൻ (ഇപ്പോൾ ജി.ജി. ഹോസ്പിറ്റലിൽ ഡോക്ടർ) നോവലിസ്റ്റ് ശ്രീ. കെ. സുരേന്ദ്രനോടു ജീവന്റെ ഉൽപ്പത്തിയെക്കുറിച്ച് യുക്തിഭദ്രമായി സംസാരിക്കുന്നത് കേട്ടപ്പോഴും ഞാൻ വിസ്മയിച്ചു.”

“മണ്ടനെ എങ്ങനെ തിരിച്ചറിയാം?”

“സുഹൃത്തുക്കൾ കൂടിയിരിക്കുമ്പോൾ അവിടെ വലിഞ്ഞുകയറുന്നവൻ മണ്ടൻ. ബുദ്ധിമാൻ ദുരൈനിന്ന് നോക്കും. തന്റെ സാന്നിദ്ധ്യം അവരിഷ്ടപ്പെടുന്നില്ലെന്നു മനസ്സിലാക്കി തിരിച്ചുപോകും.”

“ഈ ആഴ്ചയിലെ നിങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച പ്രധാന സംഭവമെന്ത്?”

“അഭിവന്ദ്യരായ കവയിത്രി ശ്രീമതി ബാലാമണിഅമ്മയെ അവരുടെ വീട്ടിൽച്ചെന്നു കണ്ടു.”

മാധവിക്കുട്ടി

“തന്റെ സഹധർമ്മിണി അർബുദം വന്നു മരിച്ചതിനെക്കുറിച്ച് C.S. Lewis എഴുതിയ ‘A Grief Observed’ എന്ന പുസ്തകം അതിഭാവ്യ കതാമൊട്ടുമില്ലാതെ, നമ്മുടെ സഹതാപം ആവശ്യപ്പെടാതെ ശോകത്തെ പ്രതിപാദിക്കുന്നു.

മരിച്ചവർ തിരിച്ചുവരണമെന്ന് നമ്മൾ ആഗ്രഹിക്കുമോ? ആ ആഗ്രഹം ദുഷ്ടതയായിരിക്കും. ലൂയിസ് അങ്ങനെയാണ് പറയുക “How wicked it would be, if we could, to call the dead back!” അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാര്യയുടെ അന്ത്യമിങ്ങനെ: “I am at peace with God. She said not to me but to the Chaplain.” വായിക്കേണ്ട പുസ്തകമാണ് ലൂയിസിന്റെത്. മതത്തോടും ആധ്യാത്മികതയോടും ബന്ധപ്പെട്ട ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ അന്തരീക്ഷം നമുക്കു ശാന്തതയരുളും.

ലൂയിസിന്റെ പുസ്തകം പോലെതന്നെ കലാത്മകമായ ആത്മകഥയാണ് സീമോൻ ദ ബോവാറിന്റെ “A Very Easy Death”. പക്ഷേ ആധ്യാത്മികമായ അന്തരീക്ഷമേയില്ല. അതില്ലാതിരുന്നിട്ടും നമ്മൾ ശാന്തതയിലെത്തുന്നു. സീമോന്റെ അമ്മ അർബുദം പിടിപെട്ടു മരിച്ചതിന്റെ വർണ്ണനമാണ് ഇപ്പുസ്തകം. “What surprised us even more was that she never asked for a priest, not even on the day when she was so reduced and she said ‘I shall not see Simone again, ni Marthe had brought her a missal, a crucifix and a rosary: she did not take them out of her drawer’” എന്റെ സഹധർമ്മിണി മരിച്ചു നിങ്ങളൊന്നു കരയൂ’ എന്നു ലൂയിസ് നമ്മോട് ആവശ്യപ്പെടുന്നില്ല. “എന്റെ അമ്മ മരിച്ചു വായനക്കാരായ നിങ്ങളുടെ കണ്ണിർ ചാടിപ്പിട്ടേ ഞാനടങ്ങൂ’ എന്ന മട്ടില്ല സീമോന്. എന്നാൽ ശോകം രണ്ടിലും തീക്ഷ്ണതയിലേക്ക് ഉയരുകയും ചെയ്യുന്നു.

പ്രതിഭാശാലിനിയായ ശ്രീമതി മാധവിക്കുട്ടി ജീവിതത്തെക്കുറിച്ച് ഹൃദ്യമായി എഴുതുന്നതു പോലെ അച്ഛന്റെ ‘മരണത്തെക്കുറിച്ചും എഴുതിയിരിക്കുന്നു. (കലാകൗമുദി) നമ്മൾ ഒരു ദിവസം ഈ ലോകത്തുനിന്ന് പോകുമെന്ന വിചാരമുണ്ടായാൽ ആ വിചാരം നമ്മുടെ ജീവിതത്തിന് പരിവർത്തനമുണ്ടാക്കും. ഭൂതകാലത്തെ അസ്വസ്ഥതയില്ലാതെ സംവിക്ഷണം ചെയ്യാനും ഭാവിയെ ആശങ്കയില്ലാതെ നിരീക്ഷണം നടത്താനും അതു സഹായിക്കും. ‘സെൻറിമെൻറലിസ’ത്തിലേക്കു ഒട്ടും താഴാതെ മാധവിക്കുട്ടി അച്ഛന്റെ മരണം വർണ്ണിക്കുന്നു. അതൊരു അനിവാര്യ സംഭവമാണെന്നു ധ്വനിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഹൃദ്യമായ രചന. എത്രയെത്ര ദാർശനികരാണ് ജീവിതത്തെക്കുറിച്ച് ഉദാത്തതയോടെ എഴുതിയിട്ടുള്ളത്! പക്ഷേ മരണത്തെക്കുറിച്ച് അമ്മട്ടിലെഴുതാൻ അവർക്കു കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. അവിടെയാണ് കലാകാരൻമാർ നമ്മളെ സഹായിക്കാതെത്തുക. ടോൾസ്റ്റോയിയുടെ ‘ഐവൻ ഇലിച്ചിന്റെ മരണം’ എന്ന മഹനീയമായ കൊച്ചു നോവൽ ഒരുദാഹരണം. മോറീസ് മതേർലങ്ങിന്റെ ‘മരണനാടകങ്ങൾ’ വേറെ ഉദാഹരണങ്ങൾ. മരണത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു കലാസൃഷ്ടിയും, ഒരു വർണ്ണനയും പാഴായിപ്പോകുന്നില്ല. അതുതന്നെയാണ് മാധവിക്കുട്ടിയുടെ ആ രചനയെക്കുറിച്ചും എനിക്കു പറയാനുള്ളത്.

★ ★ ★

ആത്മഹത്യയെക്കുറിച്ച് എലീലി ഡിക്കിൻസൻ:-

“Groped up, to see if God was there-
 Groped backward at himself
 Caressed a Trigger absently
 And wandered out of Life.”

“മണ്ടനെ എങ്ങനെ തിരിച്ചറിയാം?”

“സുഹൃത്തുക്കൾ കൂടിയിരിക്കുമ്പോൾ അവിടെ വലിഞ്ഞുകയറുന്നവൻ മണ്ടൻ. ബുദ്ധിമാൻ ദുരൈനിന്ന് നോക്കും. തന്റെ സാന്നിദ്ധ്യം അവരിഷ്ടപ്പെടുന്നില്ലെന്നു മനസ്സിലാക്കി തിരിച്ചുപോകും.”

മാധവിക്കുട്ടി

സീമോർ ദ ബോവാർ

പി. നാരായണക്കുറുപ്പ്

പോരു എന്നൊക്കെമുട്ടിച്ച്. വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പുള്ള തിരുവനന്തപുരം. അന്നുവിടെ ചെമ്മണ്ണുനിറഞ്ഞ പാതകളേയുള്ളൂ. മോട്ടോർ കാർ ഇല്ല. കാളവണ്ടികളും കുതിരവണ്ടികളും മാത്രമേയുള്ളൂ. വലിയ ഉദ്യോഗസ്ഥൻമാർ ജൂഡ് ക എന്നു വിളിക്കുന്ന കുതിരവണ്ടിയിലാണ് ഓഫീസിൽ പോയിരുന്നത്. വിദഗ്ദ്ധർക്കായി വിളക്കുകളില്ല ഒരു വീട്ടിലും. പാതവക്കുകളിലുമില്ല. ആരുമണിയോട് അടുപ്പിച്ച് മുന്നിടുന്നില്ലാതിരുന്നില്ല. ജോലിക്കാരൻ മുളയേണി വിളക്കുകാലിൽ ചാരി മെല്ലെ മുകളിലേക്കു കയറും. അയാളുടെ പിറകിൽ തൂക്കിയിട്ട ടിന്നിൽനിന്നും മണ്ണെണ്ണ എടുത്ത് വിളക്കിലൊഴിച്ചു കത്തിക്കും. ആ വിളക്കിനെ സംരക്ഷിക്കാനുള്ള കണ്ണാടിയടച്ച് അടച്ചുകൊളുത്തിട്ടും. ഇങ്ങനെ ഓരോ വിളക്കും കത്തിച്ചുകഴിയുമ്പോൾ അത്യുഷ്ണമായ ഒരു പീതപ്രഭ എങ്ങും വ്യാപിക്കും. ഇടയ്ക്കിടയ്ക്ക് അന്ധകാരവും. പക്ഷേ ആ ഇരുട്ടിനെ ചുഷണം ചെയ്ത് ആരും അന്നു ഹീനകൃത്യം നടത്തിയിരുന്നില്ല. കാലം മാറി. കാളവണ്ടികളും കുതിരവണ്ടികളും അപ്രത്യക്ഷങ്ങളായി. 'അഷ്ടാസന വാഹനം' വന്നു. (eight seater) ഫോഡിയും സ്റ്റുഡിയോബക്കറും അതു പിന്നീടു വഴിമാറിക്കൊടുത്തു. ഇന്നു ജർമ്മൻ കാറുകളും ജപ്പാൻ കാറുകളും രാജ്യാധികൃതരുടെ പായുന്നു. മുന്നിടുന്നില്ലാതിരുന്നില്ലാത്ത വിളക്കുകൾക്കു പകരം വിദഗ്ദ്ധർക്കായി വിളക്കുകളായി. അവയെല്ലാം ഡ്യൂബ് ലൈറ്റുകളായി രൂപാന്തരപ്പെട്ടു. പഴയ പീതപ്രഭയ്ക്കു പകരം രജതപ്രഭ. രണ്ടു വിളക്കുകാലുകൾക്കിടയിൽ പണ്ട് ഇരുട്ടുണ്ടായിരുന്നിട്ടും അവിഹിത വേഴ്ചകൾ നടന്നില്ല. ഇന്ന് പ്രകാശത്തെ നശിപ്പിക്കാൻ ചില ഒഴിഞ്ഞ മൂലകളിൽ, കല്ലെടുത്തു ഡ്യൂബ് ലൈറ്റിൽ എറിഞ്ഞു ഇരുട്ടുണ്ടാക്കുന്നു. ആ ഇരുട്ടിൽ കനുകാതാത്തതിന്റെ കണ്ണീരും വേശ്യാതാത്തതിന്റെ ആഹ്ലാദബാഷ്പവും പൊഴിയുന്നു. മൂലങ്ങളെ മാനിപ്പോയി! ഉത്കൃഷ്ടത എങ്ങനെ അപകൃഷ്ടതയായി! ഞാൻ ചാതുര്യമില്ലാത്ത വ്യാപനശീലത്തോടെ ആവിഷ്കരിച്ച ഈ ചിന്തകൾ ചാതുര്യത്തോടെ ധനിയവൈഭവത്തോടെ സ്പെഷ്യലൈസേഷനുകളിൽ ചാരുത കാണുന്നോ? എങ്കിൽ ശ്രീ. പി. നാരായണക്കുറുപ്പ് മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പിലെഴുതിയ 'സമകാലികക്കുറിപ്പുകൾ' എന്ന കാവ്യം വായിക്കുക.

"ശർഭാതുരയൊരാൾ—അമ്മ—
നടപ്പു നീണ്ട പാതയിൽ
മറവും തണലും തേടും—
മുറ രാപ്പകൽ നീണ്ടുപോയ്."

ഇന്നത്തെക്കവി കാണുന്നു
ദൈന്യമോർത്തലിവാടയോൾ
പദമെടുത്തു തീർക്കുന്നു
പത്രത്തിൽപ്പണമാക്കുവാൻ.

പണ്ടാദികവി, പാട്ടാല
ല്ലാർദ്രമാമൊരു നോക്കിനാൽ
മകളാക്കി വസിപ്പിച്ചി
തവളെ, പൂർണ്ണശാലയിൽ."

രണ്ടു സ്വന്തങ്ങളെ, മൂലങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള രണ്ടു സങ്കല്പങ്ങളെ വേണ്ട മട്ടിൽ വൃത്തിപ്പെടുത്തി

ലാണ് ഈ കാവ്യത്തിന്റെ സവിശേഷത.

★ ★ ★

പിക്കാസോയുടെ 'ഗർണിക്ക' എന്ന ചിത്രത്തെക്കുറിച്ച് എഴുതുകയാണ് ഇള. ബ്രോനോ വ്സ്കി:- "മുകൾത്തട്ടിനെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്ന ആ ഒറ്റ ഇലക്ട്രിക് ലൈറ്റുണ്ടല്ലോ അത് ഈ ചിത്രത്തിന്റെ മാത്രമാണ്. ഈ ചിത്രമെഴുതുന്ന വേളയിൽ അദ്ദേഹത്തിൽ ആഹ്ലാതമേൽപ്പിച്ച ശക്തിവിശേഷമാണത്. യാത്രിക ലോകത്തെ പറ്റി അദ്ദേഹം എന്തോ പറയുകയാണ്. അങ്ങനെ പറയുന്നത് അനേകം ബോംബുകൾ വരച്ചല്ല ഒരു ഇലക്ട്രിക് ബൾബ് മാത്രം വരച്ചാണ്. യാത്രിക സ്വഭാവമാർന്ന സമുദായത്തെക്കുറിച്ച് ഈ ബൾബ് നമ്മോടു നേരിട്ടു വളരെക്കൂടുതൽ പറയുന്നു."

സംഭാഷണം

അധ്യാപകൻ (ശിഷ്യനോട്):- എഴുതേണ്ടത്.

പത്രം വായിച്ചോ?

ശിഷ്യൻ:- വായിച്ചു.

അധ്യാ:- എന്താണിന്നത്തെ പ്രധാനപ്പെട്ട വാർത്ത?

ശിഷ്യൻ:- പ്രധാനപ്പെട്ട വാർത്തയൊന്നും വായിച്ചില്ല. ഒടുവിലത്തെ പുറത്തുള്ള കോമിക് നോക്കി. അതേ നോക്കാറുള്ളു.

അധ്യാ:- നീ പത്താം ക്ലാസ്സിൽ പഠിക്കുകയല്ലേ?

കോമിക് മാത്രം നോക്കിയാൽ മതിയോ?

ശിഷ്യൻ:- മതിസാർ. പിന്നെ ഞാൻ പതിവായി ചില വാരികകളും വായിക്കാറുണ്ട്. ഇന്നു കാലത്ത് കലാകൗമുദിയും ദേശാഭിമാനിയും വായിച്ചു. ദേശാഭിമാനി വാരികയിലെ 'പ്രത്യാശയുടെ ആകാശം' എന്നീ വളരെ ഇഷ്ടപ്പെട്ടുസാർ.

അധ്യാ:- എന്താണ് ഇഷ്ടത്തിനു കാരണം?

ശിഷ്യൻ:- കോമിക്കുപോലെതന്നെ സാർ.

അധ്യാ:- കഥയൊന്നു ചുരുക്കിപ്പറയൂ.

ശിഷ്യൻ:- കഞ്ഞികുടിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ലാത്ത ഒരു പയ്യൻ പ്രാവീനെ വീൽക്കാൻ കൊണ്ടു നടക്കുന്നു. ആരും വാങ്ങിയില്ല. പയ്യൻ കരഞ്ഞു. പ്രാവ് അവന്റെ കണ്ണീരു കുടിച്ചു. അപ്പോൾ അവൻ പ്രാവീനെ പറത്തിക്കളഞ്ഞു.

അധ്യാ:- ആരാണ് കഥയെഴുതിയത്?

ശിഷ്യൻ:- ശങ്കർ കരിയം.

അധ്യാ:- ശങ്കർ കരിയമോ? എന്റെ പൂർവശിഷ്യനാണ്. അതുകൊണ്ടു നീ അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ച് ഒന്നും ആക്ഷേപിച്ചു പറയരുത്. കഥ കോമിക്കിനു തുല്യമാണെന്നു നീ പറഞ്ഞതു ശരി. പക്ഷേ നമ്മൾ രണ്ടുപേരും മാത്രം അറിഞ്ഞാൽ മതി അക്കാര്യം.

അധ്യാ:- (വീണ്ടും) ഭൂമി ഉരുണ്ടതോ പറന്നതോ?

ശിഷ്യൻ:- പറന്നതു സാർ. പറന്ന ഭൂമിയിലെ ഇത്തരം നല്ല കോമിക് കഥകളുണ്ടാവൂ.

ഡോക്ടർ കെ. അയ്യപ്പപ്പണിക്കർ

"പരമ്പരാഗതമായ കാഴ്ചപ്പാടുകളെ പുതിയ കാഴ്ചപ്പാടുകളായി (കാഴ്ചപ്പാടുകളുമായി) ഇണക്കിയെടുക്കണം. സ്വയം വികസനസാധ്യതകളുള്ള കാവ്യാദർശങ്ങളെ നവീന പദ്യത്തിലുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തണം" എന്ന് ഡോക്ടർ കെ. അയ്യപ്പപ്പണിക്കർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. (സംസ്കാര കേരളം) ഈ മതം ചിന്തനീയമാണ്. ഭാരതീയ കാവ്യസിദ്ധാന്തങ്ങളിൽ പ്രാധാന്യം

അദ്ധ്യാപകന്റെ സന്തോഷങ്ങൾ മനസ്സിൽ മാത്രമേ ഇരിക്കാവൂ. സാഹിത്യസമ്മേളനങ്ങളിൽ പ്രസംഗിക്കുകയോ പത്രങ്ങളിൽ ലേഖനങ്ങൾ എഴുതുകയോ ചെയ്തുകൊള്ളൂ. ക്ലാസ്സുകളിൽ 'അക്കാഡമിക്ക്' സമീപനമേ ആകാവൂ.

മരണിക്കുന്നത് രസസിദ്ധാന്തവും ധ്വനിസിദ്ധാന്തവുമാണ്. രസസിദ്ധാന്തം സ്പെലകാലസത്യങ്ങളെ ആശ്രയിച്ചുള്ള വർത്തിക്കുന്നത്. 'Spatio-temporal reality' സാമ്പാദത്തിനു വേണ്ട. ദൃഷ്ടാന്തൻ ഓടിച്ച മാറിന്റെ വർണ്ണന ഭയാനകരസപ്രതീതിയുളവാക്കുന്നത് ആ മൃഗം കണാശ്രമത്തിലുള്ളതാണ്, ദൃഷ്ടാന്തനാണ് അതിനെ ഓടിച്ചത് എന്നൊക്കെ മനസ്സിലാക്കിയതിന്റെ ഫലമായിട്ടല്ല. വിഭാവങ്ങളെയും അനുഭാവങ്ങളെയും സഞ്ചാരിഭാവങ്ങളെയും വേണ്ട രീതിയിൽ വിന്യസിച്ചുകൊണ്ട് ശോകസ്മായിയായ കരുണരസം ഭാസിക്കുകയാണ് ആ വർണ്ണനയിൽ. കാളദാസന്റെ കാലത്തെ സഹൃദയൻ അതുകൊണ്ടു തൃപ്തിപ്പെടും. എന്നാൽ അയ്യപ്പപ്പണിക്കരുടെ 'കുരുക്ഷേത്ര'മെന്ന കാവ്യം ആസ്വദിക്കണമെങ്കിൽ ഇന്നത് വിഭാവം, ഇന്നത് ആലംബനവിഭാവം, ഇന്നത് ഉദ്ദീപന വിഭാവം, ഇന്നത് അനുഭാവം, ഇന്നത് സഞ്ചാരി ഭാവം എന്നു മാത്രം പറഞ്ഞാൽപ്പോരാ. കാരണം സ്പെലകാല സത്യം 'കുരുക്ഷേത്രത്തിന്റെ' ഒരവിഭാജ്യഘടകമാണ് എന്നതാണ്. മനുഷ്യരും മൃഗങ്ങളും വസ്തുക്കളും വസ്തുതകളുമാണ് കലാകാരന്റെ പ്രതിപാദ്യവിഷയം എന്നു ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഓരോ കാലയളവിലും അവയെ സംവീക്ഷണം ചെയ്യുന്ന രീതി വിഭിന്നമാണ്. ഓരോന്നിനും നൽകുന്ന ഊന്നൽ വ്യത്യസ്തവും. ഒരു കാലയളവിലെ തത്ത്വചിന്തയുടെ സവിശേഷതയും കലാസിദ്ധാന്തത്തിന്റെ രൂപവത്കരണത്തിനു സഹായിക്കും. ആ തത്ത്വചിന്ത കലർന്ന സിദ്ധാന്തം കൊണ്ട് മറ്റൊരു കാലയളവിലെ കലാസൃഷ്ടിയെ വിലയിരുത്താനാവില്ല. ഉദാഹരണം ഇതു വ്യക്തമാക്കും. ശൃംഗത, 'അബ്സേഡിറ്റി' ഇവയ്ക്കു പ്രാധാന്യം കൽപിക്കുന്ന 'എക്സിസ്റ്റൻഷ്യലിസ്'ത്തെ അവലംബിച്ചുകൊണ്ട് കാഫ്കയുടെ 'The Castle' എന്ന നോവലിന്റെ മൂല്യം നിർണ്ണയിക്കാം. പക്ഷേ സി.വി. രാമൻപിള്ളയുടെ 'മാർത്താണ്ഡവർമ്മ' എന്ന നോവലിലെ കഥാപാത്രമായ മാക്രോയിക്കൽ കുറുപ്പിനു 'angst' ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നു പറഞ്ഞാൽ എങ്ങനെയിരിക്കും? ഷെയ്ക്സ്പിയറിന്റെ "To be or not to be" എന്ന വരികളെടുത്ത് ഈ പദം അപ്രയുക്തം, ഇവിടെ ക്രമഭംഗം എന്നു പറഞ്ഞാൽ എങ്ങനെയിരിക്കും?

കാലയളവു മാറുമ്പോൾ തത്ത്വചിന്തയും മാറും. 'എക്സിസ്റ്റൻഷ്യലിസ്'വും 'സ്പെലകാലിസ്'വും 'സ്പെറ്റലിസ്റ്റിക്സും' ഒക്കെ മരിച്ചുകഴിഞ്ഞു. മരിച്ച 'സ്പെറ്റലിസ്റ്റിക്സി'നെ അവലംബിച്ചു വളളത്തോൾക്കവിതയെ എൻ.വി. കൃഷ്ണവാരിയർ സമീപിച്ചപ്പോൾ ഉണ്ടായത് മരിച്ച നിരൂപണമാണ്. കല മനുഷ്യജീവിതത്തിന്റെ ആവിഷ്കരണവും വ്യാഖ്യാനവുമായതുകൊണ്ടും ജീവിതം അനുക്ഷണം മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടും കലാസിദ്ധാന്തങ്ങൾ വിഭിന്നങ്ങളായി വരും. അതുകൊണ്ടാണ് ഡോക്ടർ അയ്യപ്പപ്പണിക്കരുടെ ചിന്താദ്വീപുകളായ മതങ്ങൾ എന്നെസ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ചിന്തനീയങ്ങളായിബ്ദവിച്ചത്.

നിരീക്ഷണങ്ങൾ

എൻസൈക്ളോപീഡിയ ബ്രിട്ടാനിക്കയു

ടെ പഴയ പ്രസാധനത്തിൽ 'aesthetics'-നെക്കുറിച്ചു പ്രബന്ധമെഴുതിയതു ബൈഡറ്റോ ക്രോചെയാണ്. ക്രോചെക്ക് സ്വന്തമായ ഒരു സിദ്ധാന്തമുണ്ടായിരുന്നു സൗന്ദര്യശാസ്ത്രത്തെക്കുറിച്ച്. അതിന്റെ വിശദീകരണമാണ് ആ ലേഖനം. സാമാന്യജനതയുടെ അറിവു വർദ്ധിപ്പിക്കാൻവേണ്ടി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്ന വിശ്വാവിജ്ഞാനകോശത്തിൽ സങ്കുചിതമായ, ഏകപക്ഷീയമായ ഒരഭിപ്രായം രേഖപ്പെടുത്തിയതു ശരിയായില്ല. കോളേജിലെ അധ്യാപകരെക്കുറിച്ചും എനിക്ക് ഇതുപോലെ പറയാനുണ്ട്. അധ്യാപകൻ കവിതയെക്കുറിച്ചും കവിയെക്കുറിച്ചും സ്വന്തമായ അഭിപ്രായങ്ങൾ കാണും. അവയെ വിദഗ്ദ്ധമായി ആവിഷ്കരിച്ചു വിദ്യാർത്ഥികളെ ആ അഭിപ്രായങ്ങളോടു യോജിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നതു തെറ്റാണ്. ഉള്ളൂർക്കവിതയെക്കുറിച്ച് എനിക്കു നല്ല അഭിപ്രായമല്ല ഉള്ളത്. പക്ഷേ മൂപ്പത്തിമുന്നുകൊല്ലം കോളേജിൽ മലയാളം പഠിപ്പിച്ചിട്ടും ഉള്ളൂർക്കവിതയെക്കുറിച്ച് എതിരായി ഒരു വാക്കുപോലും ഞാൻ ക്ളാസ്സിൽ പറഞ്ഞിട്ടില്ല. അധ്യാപകന്റെ സ്വന്തം മതങ്ങൾ മനസ്സിൽ മാത്രമേ ഇരിക്കാവൂ. സാഹിത്യസമ്മേളനങ്ങളിൽ പ്രസംഗിക്കുകയോ പത്രങ്ങളിൽ ലേഖനങ്ങൾ എഴുതുകയോ ചെയ്തുകൊള്ളൂ. ക്ളാസ്സുകളിൽ 'അക്കാഡമിക്ക്' സമീപനമേ ആകാവൂ.

2) പരീക്ഷകൾ അടുത്തുവരുന്നു. പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരുകാര്യം എഴുതേണ്ടതുണ്ട്. ചോദ്യക്കടലാസ് വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് കൊടുത്തതിനുശേഷം ഹാളിൽ നിലക്കുന്ന അധ്യാപകർ അന്യോന്യം സംസാരിക്കുന്നതു പതിവാണ്. ഇത് ഉത്തരമെഴുതുന്ന വിദ്യാർത്ഥികളുടെ ഏകാഗ്രത ഇല്ലാതാക്കും. അവർക്കു ശരിയായി ഉത്തരമെഴുതാൻ സാധിക്കില്ല ഇക്കാരണത്താൽ. ബി.എ. പരീക്ഷ എഴുതാൻ തുടങ്ങിയ എന്റെ ഒരു മകൾ ഉത്തരക്കടലാസിന്റെ ആദ്യത്തെ പുറത്ത് നമ്പരും മറ്റും എഴുതിയതു ശരിയായ മട്ടിലല്ല എന്നു പറഞ്ഞ് ഒരു അധ്യാപിക അവളെ ശകാരിച്ചു. അതോടെ ആകുലാവസ്ഥയിലായ അവൾ അന്നു വേണ്ടപോലെ എഴുതിയില്ല. അവൾക്കെന്നെ എം.എ. പരീക്ഷ എഴുതിയപ്പോൾ ഒൻപതു ദിവസവും രണ്ടു അധ്യാപികകൾ അവളുടെ അടുത്തുനിന്നു ഉറക്കെ സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഫസ്റ്റ് ക്ളാസ് കിട്ടേണ്ട മകൾക്ക് ഈ അലവലാതിസ്സുംസാരംകൊണ്ട് അതു കിട്ടാതെ പോയി. 'ഡിസ്റ്റേർബ്' ചെയ്യരുത് എന്ന് അവരുടെ കൂടെ പറയാത്തതെന്തെന്ന് കോളേജ് പ്രഫെസറായിരുന്ന ഞാൻ ആദ്യത്തെ ദിവസം തന്നെ അവളോടു ചോദിച്ചു. 'എനിക്കെന്തു ചെയ്യേണ്ടിയില്ല എന്നായിരുന്നു മറുപടി. ഷെല്ലിയുടെ പ്രേമസങ്കല്പത്തെക്കുറിച്ചെഴുതാൻ വിദ്യാർത്ഥി ഭാവിക്കുമ്പോൾ "ചേട്ടൻ സ്കൂട്ടറിൽ കയറ്റിക്കൊണ്ടുപോയി വാങ്ങിത്തന്നതാണ് ഈ സാരി" എന്ന് അധ്യാപിക. "നമ്മുടെ സ്കെയിൽ ഒഫ് പേ റിവൈസ് ചെയ്യുമോ" എന്ന് അധ്യാപകൻ. ഈ വാക്കുകൾ കാതിൽ വന്നുവീഴുന്ന വിദ്യാർത്ഥിയുടെ ബുദ്ധിയിൽനിന്ന് ഷെല്ലിയുടെ പ്രേമസങ്കല്പം പറയാനൊന്നും പരീക്ഷ നടക്കുന്ന ഹാളിൽ "ഇൻവിജിലെയ്ഷൻ" നടത്തുന്ന അധ്യാപകർ തമ്മിൽ സംസാരമുതലെന്നു യൂണിവേഴ്സിറ്റി നിർദ്ദേശിക്കേണ്ടതാണ്.

ബുദ്ധിശക്തി കുറഞ്ഞവർ പരിഹസിക്കുന്നു.

ബ്രഹ്മർദ്ദ